

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**  
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**  
**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ**  
**ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2023**

**Εξεταζόμενο αντικείμενο: Φιλολογικά – Ιστορία (516)**

**Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Πέμπτη, 9 Νοεμβρίου 2023, 15:30-18:30**

**Η σημερινή εξέταση περιλαμβάνει δύο αντικείμενα:**

**Ιστορία: μία ώρα και τριάντα λεπτά**

**Αρχαία Ελληνικά: μία ώρα και τριάντα λεπτά**

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΝΕΑ (9) ΣΕΛΙΔΕΣ**

**ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ**

1. Να απαντηθούν ΟΛΕΣ οι ερωτήσεις του εξεταστικού δοκιμίου.
2. Στο τετράδιο απαντήσεων να μεταφερθούν με προσοχή οι αριθμοί των ερωτήσεων.
3. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεών σας μόνο τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.
4. Στις ερωτήσεις τύπου ΣΩΣΤΟ/ΛΑΘΟΣ να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεών σας μόνο τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
5. Οι απαντήσεις πρέπει να δίνονται σε συνεχή λόγο, τηρώντας αυστηρά το όριο των λέξεων.
6. Μέσα σε πλαίσιο παρουσιάζεται το υλικό που πρέπει να μελετήσουν οι υποψήφιοι. Οι ερωτήσεις προς απάντηση βρίσκονται εκτός πλαισίου.

## 1. ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι



**1α.** Να αναγνωρίσετε το πιο πάνω μουσειακό έκθεμα και να αναφέρετε την Εποχή στην οποία ανήκει.

**(Μονάδες 4)**

**1β.** Στο πλαίσιο επίσκεψης μαθητών/μαθητριών Α΄ Γυμνασίου στο Μουσείο Πιερίδη – Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου στη Λάρνακα, να προτείνετε **μία (1)** δραστηριότητα σχετική με το πιο πάνω έκθεμα, που προϋποθέτει φυσική παρουσία στον χώρο του Μουσείου. Ακολούθως, να αναφέρετε την ιστορική δεξιότητα που καλλιεργείται μέσω αυτής της δραστηριότητας. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 40 λέξεις.

**(Μονάδες 6)**

## 2. ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ

Δίνονται τα τρία πιο κάτω ιστορικά γεγονότα της Κλασικής Εποχής:

*Εκστρατεία Μεγάλου Αλεξάνδρου  
Συμμαχία της Δήλου  
Μάχη της Χαιρώνειας*

**2α.** Αφού προσθέσετε άλλα **τρία (3)** ιστορικά γεγονότα που περιλαμβάνονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Ιστορίας Προσανατολισμού Α΄ Λυκείου, να κατασκευάσετε την ιστορική γραμμή της Κλασικής Εποχής στο τετράδιο απαντήσεων.

(Μονάδες 6)

**2β.** Να αναφέρετε **δύο (2)** ιστορικές δεξιότητες που καλλιεργούνται μέσα από την πιο πάνω δραστηριότητα.

(Μονάδες 4)

### 3. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ – ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ I

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Ιστορίας Κατεύθυνσης Β΄ Λυκείου, το οποίο προβλέπει επισκέψεις σε αρχαιολογικούς/ιστορικούς χώρους, οργανώνετε επίσκεψη των μαθητών/μαθητριών σας στην παλαιοχριστιανική επισκοπική βασιλική του Κουρίου.

**3α.** Να προτείνετε **δύο (2)** δραστηριότητες οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στη σχολική τάξη σε συνέχεια της συγκεκριμένης επίσκεψης. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 40 λέξεις.

(Μονάδες 4)

**3β.** Να εξηγήσετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους οι επισκέψεις σε αρχαιολογικούς/ιστορικούς χώρους και μουσεία είναι σημαντικές για την επίτευξη των στόχων του μαθήματος της Ιστορίας. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 40 λέξεις.

(Μονάδες 6)

### 4. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ – ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ II

#### Πηγή 1

Θεόφιλος Παλαιολόγος

Ὁ τελευταῖος χρόνος εἶν' αὐτός. Ὁ τελευταῖος τῶν Γραικῶν  
αὐτοκρατόρων εἶν' αὐτός. Κι ἀλίμονον  
τὶ θλιβερὰ πὸν ὀμιλοῦν πλησίον του.  
Ἐν τῇ ἀπογνώσει του, ἐν τῇ ὀδύνῃ  
ὁ Κύρ Θεόφιλος Παλαιολόγος  
λέγει «Θέλω θανεῖν μᾶλλον ἢ ζῆν».

Ἄ Κύρ Θεόφιλε Παλαιολόγο,  
πόσον καημὸ τοῦ γένους μας, καὶ πόση ἐξάντλησι  
(πόσῃν ἀπηύδησιν ἀπὸ ἀδικίες καὶ κατατρογμὸ)  
ἢ τραγικές σου πέντε λέξεις περιεῖχαν.

Κωνσταντῖνος Π. Καβάφης, *Κρυμμένα Ποιήματα 1877-1923*,  
Αρχεῖο Καβάφη – Ἴδρυμα Ὠνάση.

Πηγή 2

«[...] Αυτά για την Περσία. Η Θεοδώρα όμως είχε δίκιο που περίμενε τις ταραχές από τις φατρίες και ο Ιουστινιανός έπραξε πολύ σωστά που συναίνεσε στην ανάκληση του Βελισάριου – γιατί χωρίς αυτόν θα είχε χάσει το θρόνο του και, πιθανότατα, τη ζωή του, όπως θα δείξω πιο κάτω. Χρειάζεται άραγε να επαναλάβω τα όσα έχω ήδη πει για το φαρμακερό μίσος που επικρατούσε ανάμεσα στους Βένετους και τους Πράσινους; [...] Το κοινό σύνθημα, όπως είπα, ήταν «Νίκα!» και τα συνασπισμένα Χρώματα κατήγαγαν λαμπρή όντως νίκη εναντίον της Πόλης. Σε λίγο το κέντρο της πόλης καιγόταν σε πολλά σημεία.»

Ρόμπερτ Γκρέιβς, *Κόμης Βελισάριος*, Αθήνα 1989, σσ.199, 213.

Πηγή 3

«Κι εδώ άρχιζε η δεύτερη πράξη του δράματος. Ήταν καταμεσήμερο, 26 Αυγούστου 1071, σημείο-κλειδί για το μέλλον της αυτοκρατορίας. Ο ρωμαϊκός στρατός, λίγες ώρες πριν εκπνεύσει ο χρόνος προθεσμίας του τελεσίγραφου, παρατάχθηκε αναπάντεχα στην άγονη πεδιάδα του Ματζικέρτ. Τους είδαν, ο σουλτάνος και οι στρατηγοί του από το παρατηρητήριό τους και έμειναν κατάπληκτοι, αφού ακόμη σχεδίαζαν τις κινήσεις τους.»

Πασχάλης Λαμπαρδής, *Η Κοιλιάδα των Σπαθιών*, Αθήνα 2008, σ. 430.

**4α.** Να αντιστοιχίσετε τις ακόλουθες ιστορικές περιόδους με τα **τρία (3)** πιο πάνω λογοτεχνικά αποσπάσματα. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο τον αριθμό της πηγής και δίπλα το γράμμα της ιστορικής περιόδου που αντιστοιχεί σε αυτόν.  
**Προσοχή: Περισσεύει μια ιστορική περίοδος.**

- A.** Πρωτοβυζαντινή Περίοδος
- B.** Μεσοβυζαντινή/Κυρίως Βυζαντινή Περίοδος
- Γ.** Υστεροβυζαντινή/Παλαιολόγεια Περίοδος
- Δ.** Μεταβυζαντινή Περίοδος

**(Μονάδες 3)**

**4β.** Να αναφέρετε **δύο (2)** ιδιαιτερότητες των λογοτεχνικών κειμένων, τις οποίες ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη και να τις υποδεικνύει στους/στις μαθητές/μαθήτριες, όταν τα λογοτεχνικά κείμενα χρησιμοποιούνται ως ιστορικές πηγές. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με **ένα (1)** παράδειγμα που απορρέει από την Πηγή 1. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 50-70 λέξεις.

**(Μονάδες 9)**

### 5. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ – ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙΙ

Εκπαιδευτικός που διδάσκει σε τμήμα Ιστορίας Κατεύθυνσης Β΄ Λυκείου ετοιμάζει γραπτή προειδοποιημένη άσκηση με θέμα τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομανικού και του γοθικού ρυθμού στην αρχιτεκτονική (ενότητα «Ο Μεσαιωνικός Δυτικός Πολιτισμός»). Σε κείμενο έκτασης 50-70 λέξεων να εξηγήσετε ποιο από τα δύο πιο κάτω ερωτήματα είναι παιδαγωγικά καταλληλότερο.

(μονάδες 8)

#### ΕΡΩΤΗΜΑ 1

Να καταγράψεις τα χαρακτηριστικά του ρομανικού και του γοθικού ρυθμού.

#### ΕΡΩΤΗΜΑ 2

Αφού παρατηρήσεις προσεκτικά τους πιο κάτω ναούς:

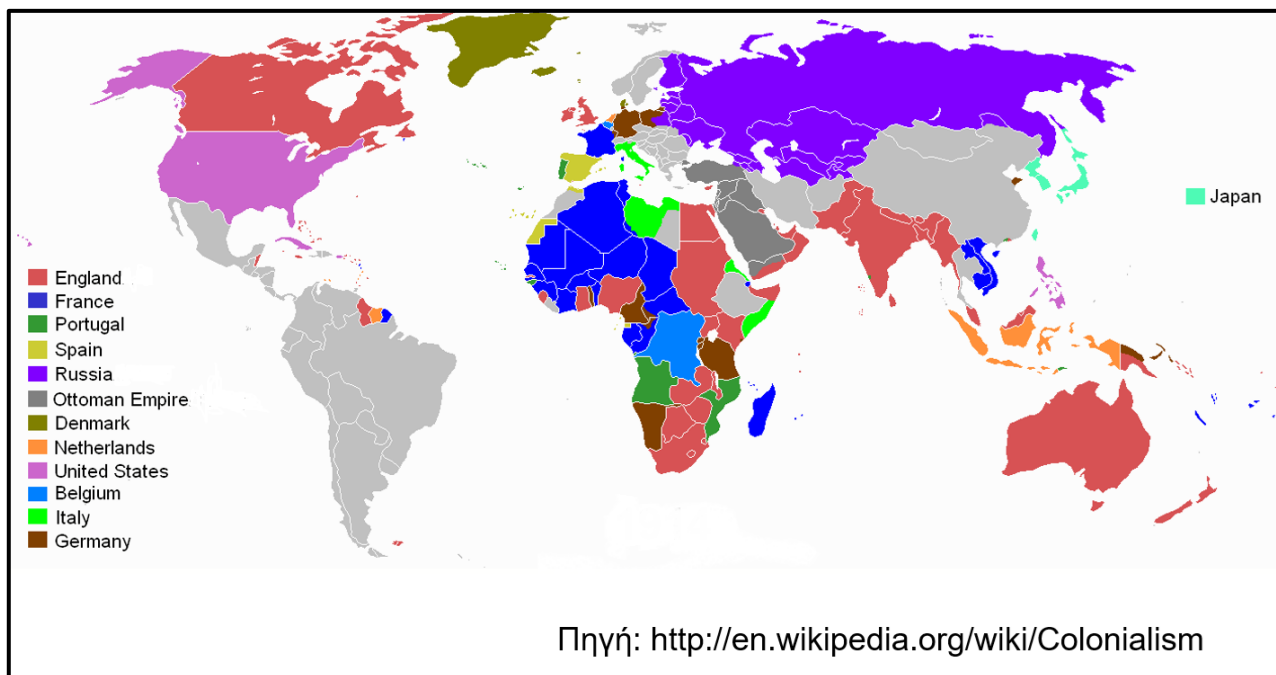
(α) να αναγνωρίσεις τον ρυθμό στον οποίο ανήκει ο κάθε ένας και

(β) να τεκμηριώσεις την απάντησή σου αναφέροντας ένα χαρακτηριστικό του ρυθμού που εντοπίζεις σε κάθε ναό και κυκλώνοντάς το στην εικόνα.



## 6. ΝΕΟΤΕΡΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι

### Πηγή 1



### Πηγή 2

	Έκταση μητρόπολης (σε τετραγ. μίλια)	Έκταση αποικιών (σε τετραγ. μίλια)	Πληθυσμός μητρόπολης	Πληθυσμός αποικιών
Βρετανία	94.000	13.100.000	45.500.100	470.000.000
Γαλλία	212.600	4.300.000	42.000.000	65.000.000
Βέλγιο	11.800	940.000	8.300.000	13.000.000
Ολλανδία	13.200	790.000	8.500.000	66.000.000
Γερμανία	210.000	1.100.000	67.500.000	13.000.000

Πηγή: Mary Evelyn Townsend, *European Colonial Expansion since 1871*, Σικάγο 1941, σ. 19 (Ευαγγελία Λούβη – Δημήτριος Ξιφαράς, *Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου – Βιβλίο Εκπαιδευτικού*, Αθήνα 2007, σ. 57).

Σε τμήμα Ιστορίας Γ΄ Γυμνασίου δίνονται οι δύο πιο πάνω πηγές σε φύλλο εργασίας με θέμα την Αποικιοκρατία.

**6α.** Να εξηγήσετε πώς θα διασυνδέατε την κάθε μία από τις πιο πάνω πηγές με ιστορικές γνώσεις ή/και δεξιότητες που κατακτήθηκαν από τους/τις μαθητές/μαθήτριες σε προηγούμενες τάξεις του Γυμνασίου.

(Μονάδες 6)

**6β.** Για μία από τις αποικιακές δυνάμεις έχει ειπωθεί ότι ο ήλιος σε αυτήν δεν έδυε ποτέ. Να προσδιορίσετε για ποια αποικιακή δύναμη ειπώθηκε και να τεκμηριώσετε τον χαρακτηρισμό με βάση τον χάρτη. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 30 λέξεις.

(Μονάδες 4)



## 7. ΝΕΟΤΕΡΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ II

Σε τμήμα Ιστορίας Κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου δίνονται οι δύο πιο κάτω πηγές.

### Πηγή 1



Πηγή: <https://i.redd.it/8ambiahasdq81.jpg>

### Πηγή 2

Στα μέσα του 19ου αιώνα [...] ο **«μεγάλος ασθενής»** έχει δεχτεί πολλαπλά χτυπήματα στην εδαφική του ακεραιότητα, με τα βασίλεια των Σέρβων στα δυτικά και των Ελλήνων στα νότια να ετοιμάζονται πυρετωδώς για νέες επεκτατικές περιπέτειες [...]. Παρόλη την κατάπτωση όμως της αυτοκρατορίας οι **δυτικές Μεγάλες Δυνάμεις** [...] επέμεναν πεισματικά να κρατούν στη ζωή με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο τον αποθνήσκοντα γίγαντα του παρελθόντος. Ο κυριότερος, μεταξύ άλλων, λόγος σχετίζεται με τον έλεγχο των θαλάσσιων δρόμων της ανατολικής Μεσογείου που ουσιαστικά συνέδεαν τον κόσμο της Ανατολής με την Ευρώπη. [...] Απειλή για τη διατήρηση του status quo αποτελούσε η **«αρκούδα της Σιβηρίας»** με τις συνεχείς προσπάθειές της για έξοδο στο Αιγαίο και εν συνεχεία στις στρατηγικής σημασίας ρότες της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Πηγή: <http://greekworldhistory.blogspot.com.cy/2013/04/1853-1856.html>

7α. Να εξηγήσετε ποιους υπονοεί ο συγγραφέας της Πηγής 2 με τις φράσεις «μεγάλος ασθενής», «δυτικές Μεγάλες Δυνάμεις» και «αρκούδα της Σιβηρίας».

(Μονάδες 3)

**7β.** Να αναφέρετε **μία (1)** διδακτική ενότητα, από το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Ιστορίας Κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου, στην οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν οι δύο πιο πάνω πηγές και να εξηγήσετε πώς θα αξιοποιούσατε **μία (1)** από αυτές στο πλαίσιο ενός διδακτικού σεναρίου. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 80 λέξεις.  
(Μονάδες 9)

### 8. ΝΕΟΤΕΡΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙΙ

Γεωγραφική κατανομή θυμάτων κατά νομό (1901-1912)

Νομός	Εθνικότητα							
	Έλληνες	Βούλγαροι	Τούρκοι	Ρουμανίζοντες Βλάχοι	Αλβανοί	Σέρβοι	Άγνωστοι	Σύν.
Φλώρινας	230	217	3	6	9	1	29	495
Καστοριάς	40	171	-	1	-	-	33	245
Γρεβενών	16	16	1	7	-	-	2	42
Κοζάνης	31	28	-	-	-	-	7	66
Πέλλας	79	196	7	4	2	6	101	395
Ημαθίας	67	57	3	18	1	3	23	172
Πιερίας	7	5	-	1	-	-	1	14
Κιλκίς	50	78	8	4	-	1	23	164
Θεσ/νίκης	35	59	5	1	-	-	10	110
Σερρών	254	304	4	1	5	5	38	611
Χαλκιδικής	6	9	-	-	4	-	5	24
Δράμας	57	83	1	1	-	-	4	146
Καβάλας	13	26	-	1	-	-	5	45
Άγνωστος νομός	346	805	5	10	14	89	169;	1.440;
Σύνολο	1.231	2.054	37	55	35	105	450;	3.968

Πηγή: Βάση δεδομένων ΚΕΜΙΤ με 3.968 θύματα.

Α. Χοτζίδης και Ι.Δ. Μιχαηλίδης, «Μαύρη ζωή την έκαναν κι αυτοί: Θύτες και θύματα στην ελληνική Μακεδονία (1901-1912)», στο Β.Κ.Γούναρης, Σ.Ν.Καλύβας, Ι.Δ.Στεφανίδης (επιμ.), *Ανορθόδοξοι πόλεμοι: Μακεδονία, Εμφύλιος, Κύπρος*, Αθήνα 2010, σ.132.

Σε τμήμα Ιστορίας Κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου ο/η εκπαιδευτικός, μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του Μακεδονικού Αγώνα, δίνει τις πιο κάτω προτάσεις που απορρέουν από την επεξεργασία των δεδομένων του πίνακα και καλεί τους/τις μαθητές/μαθήτριες να τις χαρακτηρίσουν ως ορθές ή λανθασμένες. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα τη λέξη **ΣΩΣΤΟ** ή **ΛΑΘΟΣ**. Στη συνέχεια, να διορθώσετε τις λανθασμένες προτάσεις.

- A.** Ο μεγαλύτερος αριθμός θυμάτων από πλευράς των Ελλήνων καταγράφεται σε νομούς που ανήκουν στο Ελληνικό Βασίλειο.
- B.** Ο συνολικός αριθμός των θυμάτων Ελλήνων και Βουλγάρων είναι περίπου ο ίδιος.



- Γ. Καταγράφονται θύματα ανάμεσα σε άλλους πληθυσμούς, πέραν των Ελλήνων και των Βουλγάρων.
- Δ. Ο μεγαλύτερος αριθμός θυμάτων καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία.
- Ε. Τα στοιχεία καταδεικνύουν τη γλωσσική και εθνική ετερότητα της περιοχής της Μακεδονίας.

(Μονάδες 8)

### 9. ΝΕΟΤΕΡΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ IV

Στην πιο κάτω δημοσιογραφική ανταπόκριση από τη Νέα Υόρκη αναδεικνύεται το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του μεταπολεμικού διεθνούς συστήματος.

## Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΠΡ. ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

### ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΑΝΤΙΑΚΨΕΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 12. Ὑπάρχουσι σήμερα αἱ πρῶται ἐνδείξεις τῶν ἀμερικανικῶν ἀπόψεων σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου. Ἐξ ἰσορροπίας τοῦ δημοψηφίσματος τῆς Κυριακῆς σημειοῦνται εἰς τοὺς διπλωματικούς κύκλους τῆς Οὐασινγκτόνας, κατὰ πληροφορίας καλῆς πηγῆς, τὰ ἀκόλουθα παράδοξα :

Αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι, ἡ Ἀγγλία καὶ ἄλλαι χώραι, αἱ ὁποῖαι προσπαθοῦν νὰ ἀνακόψουν τὴν ἐπεκτατικὴν πολιτικὴν τῶν Σοβιετ, ἔχουν τώρα, ἐκτὸς τῆς Φορμάζας, τοῦ Χόγκ Κόγκ, τῆς Βιρμανίας καὶ τῆς Ἰνδονησίας καὶ ἄλλην ἀπασχόλησιν, τὸ κυπριακόν.

Ἡ παρά τῆς Μεγ. Βρετανίας κατοχὴ τῆς Κύπρου ὑπονομεύεται ἀπὸ τοὺς Κυπρίους πατριώτας, οἱ ὁποῖοι προετοιμάζονται διὰ τὸ δημοψήφισμα τῆς Κυριακῆς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς νήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα κατάστασις, ὡς ὑπογραμμίζουσι οἱ διπλωματικοὶ κύκλοι, περιλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα παράδοξα σημεῖα :

Πρῶτον, ἡ νήσος εἰς διάφορα στάδια τῆς ἱστορίας τῆς ἐτέθη ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς Αἰγύπτου, τῆς Τουρκίας, τῆς Ρώμης καὶ τῆς Βενετίας ἀκόμη, οὐδέποτε ὅμως ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν.

Δεύτερον, ἡ κίνησις διὰ τὴν ἀπόσπασιν τῆς νήσου ἀπὸ τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας καθίσταται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς ἑλληνικῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας, ὁ ὑπὸ τὸν ὁποῖον κληρὸς θὰ ἐποπτεύσῃ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ δημοψηφίσματος τῆς Κυριακῆς.

Τρίτον, αἱ παρά τῶν κομμουνιστῶν ἐλεγχόμεναι κυβερνήσεις τῆς Ἀλβανίας, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν βασικὰ σημεῖα τῆς σταλινικῆς προσπάθειας, ὅπως ἀνατραπῆ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, προσφέρουσι τὴν προπαγανδιστικὴν μηχανὴν των διὰ νὰ τανισθῆ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀποδοκιμάζει τὴν κίνησιν διὰ τὴν ἑνωσιν τῆς Κύπρου καὶ ὑποστηρίζει, ὅπως καὶ ἡ Τουρκία, τὴν συνέχισιν τῆς βρετανικῆς διοικήσεως ἐπὶ τῆς νήσου.

Ἐν τῷ μεταξύ σημειοῦται ὅτι ἡ Κύπρος δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὸ ἀτλαντικὸν σύμφωνον, τὸ ὁποῖον προβλέπει δράσιν μέχρι γραμμῆς, ἡ ὁποία φθάσει μόνον ὀλίγον ἀνατολικῶς τῆς Μάλτας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν βρετανικὴν βάση τῆς κεντρικῆς Μεσογείου.

Κατὰ τοὺς ἐν Οὐασινγκτόνι Ἀγγλοὺς ἐπισήμους τὸ δημοψήφισμα τῆς Κύπρου δὲν θὰ ἔχη νομικὰς συνεπείας καὶ ἐπαναλαμβάνουσι οὗτοι τὴν ἀποφιν τοῦ Λονδίνου ὅτι ἡ βρετανικὴ κυβέρνησις δὲν θὰ θεωρήσῃ ἐαυτὴν ὑποχρεωμένην νὰ ἀφήσῃ τὴν νήσον, ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ δημοψηφίσματος ἀποθῆ ἐναντίον τῆς Μεγ. Βρετανίας.

9α. Να προσδιορίσετε το χαρακτηριστικό αυτό και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αντλώντας δύο (2) στοιχεία από την ανταπόκριση. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 50 λέξεις.

(Μονάδες 6)

9β. Να εξηγήσετε πώς συνδέεται το Κυπριακό Ζήτημα με το σύστημα διεθνών σχέσεων κατά τη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία. Η απάντησή σας να μην υπερβαίνει τις 40 λέξεις.

(Μονάδες 4)

Εφημερίδα *Πρωτεύουσα*,  
16/01/1950

<https://www.pressarchive.cy/s/EL/page/homepage>

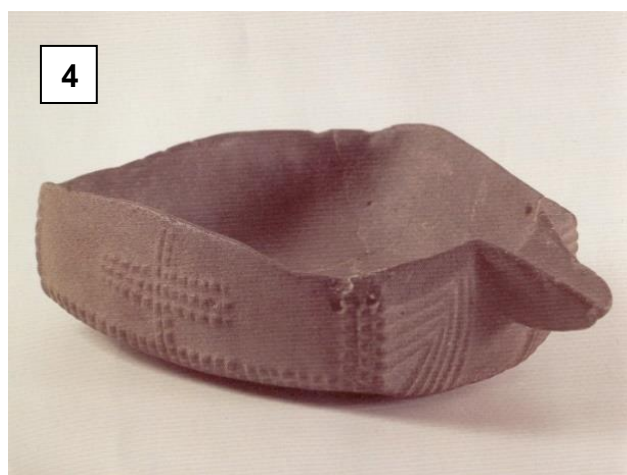
## 10. ΚΕΡΑΜΙΚΗ



1



3



4



2



5

10. Να αντιστοιχίσετε τις πιο πάνω φωτογραφίες αγγείων με την Εποχή στην οποία ανήκει το κάθε ένα, γράφοντας στο τετράδιο απαντήσεων τον αριθμό της φωτογραφίας και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στην Εποχή.

**Σημείωση: Τρεις Εποχές δεν αντιστοιχούν σε αγγεία.**

α. Εποχή του Λίθου	β. Εποχή του Χαλκού	γ. Γεωμετρική Εποχή
δ. Αρχαϊκή Εποχή	ε. Κλασική Εποχή	στ. Ελληνιστική Εποχή
ζ. Ρωμαϊκή Εποχή	η. Βυζαντινή/Μεσαιωνική Εποχή	

(Μονάδες 10)